

los, nicht leichtsinnig: पायुभिः पाहि शमैः । अदब्धेभिरदपितेभिः RV. 1,143,8. आश्रयवते अदपिताय मन्म शंस 4,3,3. — Vgl. अग्रदपित.

अदत्त (3. अ + दत्त von दप्) dass.: वेधा अदत्तो अग्निर्विज्ञानन् RV. 1,69,3. सौमनसमदत्तम् VĀLAKH. 9,7.

अदत्तक्रतु (अदत्त + क्रतु) adj. keine unbesonnene Absicht habend, nüchtern, verständig: अदत्तक्रतुमर्तिं युवत्योः RV. 6,49,2. सुशेवो नो मृक्या-कुरदत्तक्रतुर्वतः । भवो नः सोम शं हृदे 8,68,7.

अदप्यत् (3. अ + दप्यत्) adj. gesammelt, ernst: अदप्यता मनसा RV. 1,131,8.

अदम् (3. अ + दम् Auge) adj. blind AK. 2,6,2,12.

अदृश्य (3. अ + दृश्य) adj. f. आ nicht sichtbar TAHT. Up. 2,7. (Çaṅk.: दृश्यं नाम दृष्टव्यं विकारो दर्शनार्थवादिकारस्य । न दृश्यमदृश्यमविकार इत्यर्थः) R. 1,17,33. 3,50,12. 4,15,31. PĀṆKAT. 190,6. 199,18. RAH. 4,5. H. 58. वाणी Vid. 149. mit dem gen.: अदृश्यः सर्वभूतानाम् R. 1,48,31. 4,43,48. 6,66,5. अदृश्यकरण n. N. eines Paṭala in einem über Zauberei handelnden Werke Verz. d. B. H. No. 904. nicht zum Vorschein kommend, versteckt (von Hämorrhoiden) Suçr. 2,46,15. 49,17.

अदृश्यत् (3. अ + दृश्यत् part. praes. pass. von दृश्) 1) adj. unsichtbar: राजार्षभिरदृश्यद्भिः SUND. 2,19. — 2) f. ०त्ती N. pr. die Gemahlin Çaktri's, eines Sohnes des Vasishṭha, MBu. 1,6757.

अदृष्ट (3. अ + दृष्ट) 1) adj. a) nicht gesehen, unbemerkt M. 5,127. früher nicht gesehen R. 5,43,10. अदृष्टत्वा 2,55,29. अदृष्टपूर्व dass. 54,3. N. (Bopp) 13,20. — b) unsichtbar: देवान्युपयगुणान्पितृन् । दृष्ट्वा अदृष्ट्वा इजामि यथा सेनोमन् कर्त्तन् AV. 8,8,15. अदृष्टो द्रष्टा und अदृष्टे द्रष्टु ÇAT. Br. 14,6,2,31. 8,11. (= Bṛh. Âr. Up. 3,7,23. 8,11.) KĀTJ. Çr. 4,1,1. Als adj. und als subst. zur Bezeichnung des dem Auge sich entziehenden giftigen Ungeziefers: दृष्ट्वा कृत्यतो क्रिमिरूतादृष्टौ कृत्यताम् AV. 5,23,7. 6,6,52,3. दृष्टमदृष्टमत्कृत्यो कुत्रैतत्कृत् 2,31,2; vgl. अदृष्टकृन्. — c) nicht gekannt, nicht bekannt: अदृष्टकृत्येन कर्मणा Suçr. 1,43,8. अदृष्टकारित durch eine unbekannte Ursache bewirkt 21,10. अदृष्टपूर्व früher nicht gekannt: अदृष्टपूर्वव्यसना R. 2,58,31. — d) nicht gutgeheissen, unerlaubt: वृद्धिं Zinse M. 8,153. — 2) n. a) eine unvorhergesehene Gefahr (durch Feuer, Wasser, u. s. w.) AK. 2,8,2,30. H. 302. — b) Schicksal: दैवमिति यदपि कथयसि पुरुषगुणः सोऽप्यदृष्टाव्यः PĀṆKAT. V. 27. धर्माधर्मावदृष्टं स्यात् Bhāṣāp. 160.

अदृष्टकृन् (अदृष्ट 1, b. + कृन्) adj. dem Auge sich entziehendes giftiges Ungeziefer tödend: उत्पुस्तत्सूर्य एति विश्वदृष्टौ अदृष्टका RV. 1,191,8.

अदृष्टि (3. अ + दृष्टि) f. ein Blick des Missfallens AK. 1,1,2,37.

अदृष्टिका f. von und = अदृष्टि ÇABDAR. im ÇKDR.

अदेय (3. अ + देय) adj. was nicht weggegeben werden darf; was nicht gegeben, ausgeliefert zu werden braucht (z. B. einem Gläubiger) Mit. 42,13. NĀRADA in Mit. 260,4. fgg. 259,7.

अदेव (3. अ + देव) 1) adj. f. ई. a) nicht göttlich, nicht von den Göttern kommend u. s. w.: (नियुद्धिः) न या अदेवो वरंते न देवः RV. 6,22,11. अग्ने कृष्णसि देव्यो युयोधि नो देवानि ह्वरंसि 48,10. 17,8. 3,32,6. 8,60,8. — b) ungöttlich, widergöttlich, gottlos: भिनत्पुरो न भिदो अदेवी-र्नमो यधुदेवस्य प्रियोः RV. 1,174,8. दुहः 3,31,19. अदेवीर्मायाः 5,2,9. 10,6,49,15. 7,1,10. 98,5. 8,11,3. Zweimal findet sich im RV. Dehnung

des anlautenden Vocals: भुवद्भिर्भूमन्योदेवमोजसा (= SV. I, 5,2,2,10. ohne Dehnung bei STEVENSON und BENFEY) 2,22,4. ययोः शत्रुर्नकिरेद्वु ओक्ते VĀLAKH. 9,2. Dieselbe wird bestätigt durch RV. PRĀT. 4,41; s. Roth, Erläut. z. Nir. S. 87. Anm. Ein wirkliches अदेव s. u. d. W. Als oxytonon erscheint das Wort AV. 5,8,3. (wenn man sich auf die Accentuierung einer Handschrift verlassen könnte): यदसावमुतो देवा अदेवः संचिकीर्यति । मा तस्यागिर्द्व्यं वांतीत्. — 2) m. Nichtgott: देवा अदेवाः (भवति) ÇAT. Br. 14,7,22. = Bṛh. Âr. Up. 4,3,22. लोकानन्यान्सृज्युर्पे लोकपालांश्च कोपिताः । देवान्कुरिदेवाश्च M. 9,315.

अदेवक (von 3. अ + देव) adj. an keine (bestimmte) Gottheit gerichtet: आकृतयः ÇAT. Br. 3,1,4,10.

अदेवता (3. अ + देवता) f. Nichtgottheit, ein Gegenstand dem das Prädicat der Göttlichkeit nicht zukommt: अदेवता देवतावत्सूपते Nir. 7,4.

अदेवत्र (3. अ + देवत्रा adv.) adj. den Göttern nicht zugewandt: उत त्वा स्त्री शशीयसी पुंसो भवति वस्यसी । अदेवत्रादराधतः RV. 5,61,6.

अदेवपत् (3. अ + देवपत्) adj. gleichgültig gegen die Götter: देवपति-देवपत्तमन्यसत् RV. 2,26,1.

अदेवयु (3. अ + देवयु) adj. dass.: अन्यत्रतममानुषमप्यज्वान्मेदेवयुम् RV. 8,59,11. 1,150,2. 7,93,5. 9,63,24. 10,27,2,3.

अदेवघ्नी (3. अ + देवघ्नी देवर् + घ्नी f. von घ्न) adj. f. dem Schwager nicht verderblich (das Weib): अदेवघ्नयतिघ्नीहेधि AV. 14,2,18.

अदेश (3. अ + देश) m. der unrechte Ort: अदेशे वा वचनं व्यञ्जनस्य RV. PRĀT. 14,5. स्त्रियं स्पृशदेशे यः M. 8,358. अदेशस्यो हि रिपुणा स्वल्पके-नापि बाध्यते Hit. IV,45. अदेशन am unrichten Orte gewachsen (von Pflanzen) Suçr. 1,224,20. u. s. w.

अदेशकाल (3. अ + देशकाल [देश + काल]) der unrechte Ort und die unrechte Zeit: ०कालात् P. 4,4,71. ०काले Bhag. 17,22. R. 5,90,18. अदेशकालसंप्राप्तः 29.

अदेश्य (3. अ + देश्य) adj. der sich nicht an dem Orte befunden hat, bei einer Begebenheit gar nicht zugegen gewesen ist: अदेश्ये यश्च दिशति M. 8,53.

अदेव (3. अ + देव) adj. wobei die Götter nicht beteiligt sind: अदेवं भोजयेच्छुद्धम् M. 3,247. अदेवं देवतं कुर्युः ÇĀNG. PADDH. Rāganiti.

अदेभू (1. अदस् + भू) jenes werden: अनेदो ऽदः सम्भवत् = अदेऽभवत् P. 1,1,15. Vārtt., Sch.

अदेमद (3. अ + देमद [देम + द]) adj. keine Beschwerden verursachend: अदेमदमन्मद्भिः AV. 7,63,1.

अदेमय (3. अ + देमय [देम + ध]) adj. dass.: शिवो ते स्तो ब्रीहिय-वावबलासात्रदेमयो AV. 8,2,18.

अदेम्य (von 1. अदस्) adj. jenes enthaltend: तय्यदेतदिदम्मयो ऽदेम्यः ÇAT. Br. 14,7,2,6. = Bṛh. Âr. Up. 4,4,5.

अदेमूल (1. अदस् + मूल) adj. f. आ jenes zur Wurzel, zum Ausgangspunkt habend, auf jenem beruhend: अदेमूलाः (d. i. कामदेहिनीमूलाः) क्रियाः सर्वा मम Viçv. 3,25.

अदेक (3. अ + देक) m. das keine-Milch-Geben: अदेके wenn die Kuh keine Milch giebt KĀTJ. Çr. 7,4,23. 25,6,2.

अद (von 1. अद्) m. geschmolzene Butter Up. 1,122.